

Sygn. akt IC 282/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie:

<i>Przewodnicząca</i>	<i>Sędzia SO Ewa Tomczyk</i>
<i>Protokolant</i>	<i>Dorota Książczyk</i>

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa E. M.

przeciwko ***(...) Spółka Akcyjna w W.***

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki E. M. na rzecz strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę (...) (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 282/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 listopada 2014 r. skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. a złożonym w Sądzie Okręgowym w Kielcach powódka E. M. wniosła o zwolnienie od egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Belchatowie D. K. w sprawie Km 126/14 zajętych u K. M. (1) ruchomości w postaci dwóch samochodów osobowych: A. (...) o nr rej. (...) i A. (...) o nr rej. (...). Wskazała, że nakaz zapłaty, na podstawie którego komornik dokonał zajęcia nie posiada klauzuli wykonalności przeciwko powódce, nadto jest nieprawomocny, a składniki majątkowe zajęte przez komornika są składnikami majątku wspólnego powódki i K. M. (1), zatem prowadzenie do nich postępowania zabezpieczającego i przede wszystkim przekazanie ich w zarząd osobie trzeciej jest pozbawione podstaw prawnych i narusza praw powódki – odebrano bowiem powódce bez żadnego tytułu prawnego zarząd i władanie rzeczą, której jest współwłaścicielem.

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Kielcach stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Tryb. jako właściwemu rzeczowo i miejscowo do jej rozpoznania (postanowienie – k. 12).

Pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. Podniosła przede wszystkim, że powódka nie dochowała terminu z art. 841 § 3 k.p.c. do wytoczenia powództwa, niezależnie od tego twierdziła, że zajęcie w toku postępowania zabezpieczającego samochodów nie narusza praw powódki.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie D. K. prowadził na wniosek (...) S.A. w W. postępowanie w celu wykonania zabezpieczenia na mieniu dłużnika K. M. (1) w sprawie KM 126/14.

K. M. (1) jest mężem powódki.

(okoliczności niesporne)

Komornik przystąpił do czynności egzekucyjnych w dniu 6 czerwca 2014 r. Przyjechał do miejsca zamieszkania dłużnika i powódki, jednakże w tej chwili powódka z mężem wyjeżdżała ze swego miejsca zamieszkania samochodem marki A. (...). Komornik pojechał za dłużnikiem do Z. przy ul. (...) na teren budynków magazynowych, gdzie K. M. (1) prowadził działalność gospodarczą. Na teren tej nieruchomości przyjechał wcześniej A. G. (1) będący pełnomocnikiem uprawnionego (...) S.A. w W..

Po przyjechaniu na teren nieruchomości przed budynkiem biurowym powódka wysiadła z samochodu prowadzonego przez jej męża, a następnie poszła do biura swego męża na kawę. K. M. (1) pojechał następnie dalej, za nim pojechał komornik. Po zatrzymaniu samochodu komornik podszedł do K. M. (1), okazał mu legitymację służbową, po czym K. M. (1) wsiadł do swego samochodu, a Komornik odniósł wrażenie, że K. M. (1) chce odjechać z posesji i polecił A. G. (1) zastawienie wyjazdu z nieruchomości swoim samochodem. Po zobaczeniu powyższego K. M. (1) zatrzymał swój samochód przed budynkiem biurowym. Następnie Komornik wraz z K. M. (1) udali się do jego biura znajdującego się na pierwszym piętrze i przebywali w jego gabinecie. Powódka w tym czasie przebywała w biurze swego męża. Po pewnym czasie wyszła do innego budynku. K. M. (1) poprosił o przybycie swojego radcy prawnego W. P., który wkrótce przyjechał do biura. Komornik przebywał w biurze K. M. (1) jakiś czas, wysłuchał go, sporządził listę przysługujących mu wierzytelności, do gabinetu w tym czasie wchodziła również księgowa E. K., która przynosiła dokumenty. Następnie na zewnątrz budynku Komornik dokonał zajęcia samochodu A. (...) o nr rej. (...), którym K. M. (1) przyjechał do biura wraz z powódką i poinformował, że samochód zostanie oddany w zarząd innej osoby i zabrany dłużnikowi. Po uzyskaniu tej informacji K. M. (1) zadzwonił do swojej żony by wyszła przed budynek celem opróżnienia samochodu z rzeczy osobistych. Powódka przyszła z koszem czy skrzynką, zabrała rzeczy z samochodu, w tym parasolkę. W tym czasie powódka powiedziała do komornika, że to jest zły zwyczaj zabierać samochód niewinnym ludziom, a następnie odeszła z miejsca czynności. Następnie Komornik wraz z K. M. (1) pojechał do jego miejsca zamieszkania i dokonał tam zajęcia drugiego samochodu, to jest A. (...) o nr rej. (...). Powódka przy tej czynności nie była obecna. Komornik pytał K. M. (1), czyją własność stanowią zajęte samochody, na co on wskazał siebie, a w przypadku samochodu A. (...) także Bank (...) S.A. Komornik sporządził protokół zajęcia samochodów, odebrał zajęte samochody i oddał je pod dozór K. D.. Czynności komornika trwały około 2- 3 godzin.

(dowód: zeznania świadków D. K. – k. 95 odwrot – 96 odwrot, A. G. (1) – k. 96 odwrot – 97, częściowo zeznania świadków E. K. – k. 97 odwrot i K. M. (1) – k. 62 odwrot - 63, częściowo zeznania powódki – k. 98 odwrot – 99, kserokopia protokołu zajęcia ruchomości – k. 5)

Pełnomocnik K. M. (1) w osobie radcy prawnego W. P. był obecny w biurze K. M. w trakcie dokonywania czynności przez Komornika przez około godzinę czasu. Nie widział wówczas w biurze powódki.

(dowód: zeznania świadka W. P. – k. 98 odwrot – 99)

Przed dokonaniem zajęcia z obu samochodów korzystali zamiennie powódka i jej mąż na potrzeby dojazdów do pracy z miejsca swego zamieszkania. Były one garażowane w miejsca zamieszkania powódki i jej męża w B.. Do końca maja 2014 r. powódka dojeżdżała naprzemiennie jednym z tych samochodów do pracy do K..

(dowód: częściowo zeznania powódki -k. 61 odwrot – 62 w zw. z k. 98 odwrot)

W dowodzie rejestracyjnym dotyczącym samochodu A. (...) jako właściciel wpisany był K. M. (1), zaś w dowodzie dotyczącym pojazdu A. (...) – K. M. (1) i (...). S.A.

(dowód: kserokopie dowodów rejestracyjnych – k. 51-52)

Nadto w toku postępowania zmierzającego do wykonania zabezpieczenia Komornik dokonał zajęcia papierów wartościowych w postaci akcji firmy (...) S.A.

W związku z powyższym zajęciem powódka złożyła w dniu 23 czerwca 2014 r. do Komornika sprzeciw do faktu zajęcia, wskazując, że zajęte papiery wartościowe zostały nabyte w czasie trwania małżeństwa i stanowią przedmiot majątku wspólnego.

(dowód: kopia sprzeciwu – k. 53)

Nadto E. M. wytoczyła w lipcu 2014 r. przed Sądem Okręgowym w Kielcach powództwo o zwolnienie spod egzekucji zajętych papierów wartościowych w postaci akcji firmy (...) S.A. Proces toczył się pod sygn. akt I C 1910/14. Powódka załączyła do sprawy kserokopie zawiadomienia komornika o zajęciu rachunku bankowego, o zajęciu papierów wartościowych, zajęciu licznych wierzytelności. Postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Kielcach umorzył postępowanie w sprawie wobec cofnięcia powództwa.

(dowód: pozew – k. 1-3, zawiadomienia o zajęciu – k. 17, 19-32 i postanowienie – k. 58 wszystkie w aktach sprawy I C 1910/14 Sądu Okręgowego w Kielcach)

W piśmie z dnia 5.09.2014 r. skierowanym do Komornika K. M. (1) wskazał, że zajęte w dniu 6 czerwca 2014 r. składniki majątkowe w postaci samochodu A. (...) o nr rej. (...) oraz udział w prawie własności samochodu A. (...) o nr rej. (...) zostały nabyte w trakcie małżeństwa i weszły do majątku wspólnego. Wskazując na powyższe wniósł o dokonanie formalnego zawiadomienia jego żony o zajęciu ruchomości.

(dowód: kopia pisma K. M. – k. 57)

Komornik nie podjął czynności, o które wnioskował K. M..

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną roszczenia stanowi art. 841 § 1 k.p.c., stosownie do którego osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Zgodnie z treścią § 3 powołanego przepisu powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. Przepis § 3 został dodany przez ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 172, poz. 1804) i obowiązuje od dnia 5 lutego 2005 roku. Dodanie tego paragrafu miało na celu w miarę szybkie usunięcie stanu niepewności dla wierzyciela w toku egzekucji co do prawidłowości zajęcia, jak również uniemożliwienie współdziałającym dłużnikowi i osobie trzeciej przewleknięcia postępowania egzekucyjnego poprzez stosowanie innych środków w toku egzekucji, by dopiero po ich wyczerpaniu wystąpić z przedmiotowym powództwem.

Powództwo o zwolnienie od egzekucji dopuszczalne jest również wtedy, gdy zajęcia dokonano, jak w rozpoznawanej sprawie, na podstawie tytułu stanowiącego tytuł zabezpieczenia.

W pierwszej kolejności należało zbadać, czy powódka dochowała miesięczny termin do wniesienia powództwa.

Okolicznością niesporną było, że komornik dokonał zajęcia ruchomości w postaci dwóch samochodów osobowych w dniu 6 czerwca 2014 r. Powódka twierdziła, że o powyższym zajęciu dowiedziała się dopiero w dniu 10 października 2014 r., zaś strona pozwana kwestionowała powyższy fakt, dowodząc, że o powódka była obecna przy zajęciu.

Z dowodów zaoferowanych przez stronę pozwaną, w tym zeznań świadków D. K. i A. G. (2) wynika, że powódka była obecna przy czynności zajęcia samochodu A. (...). Zeznania te wzajemnie ze sobą korelują, a przedstawiona w nich wersja jest spójna. Nie można tego już powiedzieć o zeznaniach powódki. Powódka składając informacyjne wyjaśnienia i relacjonując szczegółowo wydarzenia z dnia 6 czerwca 2014 r. podała, że tuż po przyjeździe na teren nieruchomości magazynowych w Z. przesiadła się do samochodu dyrektora i pojechała z nim do K.. Tymczasem składając zeznania potwierdzała informacyjne wyjaśnienia, a jednocześnie podała, że po opuszczeniu samochodu swego męża poszła do biura swego męża na kawę, następnie poszła do biura swego poprzedniego pracodawcy po dokumenty celem rozliczenia się z nim w związku z zakończeniem stosunku pracy. Podała także, że zabrała rzeczy osobiste z samochodu A. (...), a następnie pojechała razem ze S. D. do K.. Jednocześnie podała, że powyższych „szczegółów” nie podała w trakcie informacyjnych wyjaśnień, uważając je za nieważne. Wprawdzie informacyjne wyjaśnienia strony nie mają mocy dowodowej z punktu widzenia art. 233 § 1 k.p.c., to jednak zgodnie z art. 3 k.p.c. strony są obowiązane dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Dlatego rozbieżność lub sprzeczność wyjaśnień informacyjnych z wypowiedzią dowodową tej samej strony procesowej nie może być obojętna dla oceny wiarygodności tej wypowiedzi dowodowej. Stąd sprzeczność występująca pomiędzy tym, co powódka wyjaśniła będąc informacyjnie wysłuchaną, a tym co zeznała w ramach dowodu z przesłuchania miała istotne znaczenie dla oceny wiarygodności jej zeznań.

Nie można podzielić argumentacji powódki, że informacje podane w trakcie przesłuchania jedynie uszczegółowiły przebieg wydarzeń, stwierdzić wręcz należy, że są one sprzeczne z tym, co powódka podała w informacyjnych wyjaśnieniach. Wtedy E. M. bowiem wyraźnie wskazała, że po przyjeździe na teren nieruchomości w Z. przesiadła się do samochodu dyrektora i pojechała do K.. Taką wersję podał także świadek K. M. (1) – zeznał mianowicie, że po przyjeździe na teren nieruchomości wysadził żonę przed biurem, gdzie czekał na nią kierowca. Z powyższego wynika, że przed pierwszą rozprawą (bowiem wtedy powódka składała informacyjne wyjaśnienia oraz zeznawał w charakterze świadka jej mąż) powódka z mężem uzgodniła szczegóły zeznań, a następnie wobec jednoznacznych w swej treści zeznań komornika i A. G. (1) przyznała swą obecność w biurze swego męża oraz zabranie z samochodu parasola. Także zeznania świadka W. P. nie wnoszą korzystnej z punktu widzenia terminu do wniesienia powództwa treści. Jak wynika zarówno z jego zeznań jak i z zeznań komornika i świadka A. G. W. P. w biurze K. M. nie był obecny od początku czynności podejmowanych przez komornika, a nadto powódka w pewnym momencie wyszła z biura swego męża i poszła do innego budynku na terenie nieruchomości. Dlatego też W. P. mógł jej nie widzieć.

Niczego istotnego nie wniosły do sprawy zeznania świadka S. D., który nie uczestniczył w czynnościach podejmowanych przez komornika ani nie posiadał na ich temat żadnej wiedzy. Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania świadka E. K. w tej części, w której podała ona, że powódka nie była obecna w biurze podczas gdy był w nim komornik. Podkreślić należy z jednej strony, że świadek ten jako księgowa K. M. (1) była w tym czasie zaabsorbowana przygotowaniem dokumentów pozwalających ustalić wierzycieli K. M., stąd mogła nie zwrócić uwagi na osoby obecne w biurze, z drugiej strony jako obecny pracownik powódki ma interes w zeznawaniu na korzyść powódki. Wskazane jest przytoczenie fragmentu zeznań tego świadka: „nie jest możliwe żeby pani M. przebywała podczas wizyty komornika w biurze. Być może pani M. poszła dalej na stara firmę”. W szczególności nie wiadomo dlaczego nie było możliwe, by powódka przebywała w spornym czasie w biurze męża.

Niezależnie od tego wskazać należy, że silne domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.) przemawia za tym, że małżonkowie M. informowali się nawzajem o sprawach, które dotyczyły ich majątku wspólnego, zwłaszcza tak wartościowego oraz służącego do codziennego użytku, tym bardziej że jak podała powódka relacje między nią a mężem były poprawne. Zatem nawet gdyby uznać (co jednak, jak wyżej wskazano, nie wynika z materiału dowodowego), że powódka nie była obecna przy czynności zajęcia, nie sposób uznać, że nie wiedziała, że samochody zostały zajęte, tym bardziej, że wiedziała o prowadzeniu przez komornika postępowania przeciwko jej mężowi (złożyła sprzeciw na

zajęcie papierów wartościowych oraz pozew o zajęcie papierów wartościowych od zajęcia, wiedziała o zajęciu rachunku bankowego i o zajęciu wierzytelności). Teza przeciwna (wynikająca z domniemania faktycznego) wymagałaby dowodu, które w sprawie brak. Za dowód taki, jak już wyżej wskazano nie mogą uchodzić zeznania powódki i jej męża, który jest w tym samym stopniu zainteresowany rozstrzygnięciem jak powódka. Niezależnie od tego twierdzenia powódki i jej męża, że brak dwóch samochodów mąż uzasadniał wystawieniem ich do komisji samochodowej jednego dnia należy uznać za niewiarygodne i nielogiczne w świetle tego, że małżonkowie korzystali z samochodów na co dzień. Poza tym powódka twierdząc, że powzięła informację o zajęciu dopiero w dniu 10 października 2014 r. daty tej w żaden sposób nie uprawdopodobniła. Skoro powódka już w dacie zajęcia (6.06.2014 r.) wiedziała o zajęciu ruchomości, to wytaczając niniejsze powództwo w dniu 5.11.2014 r. uchybiła terminowi z art. 841 § 3 k.p.c. Także jedynie na potrzeby niniejszej sprawy K. M. (1) złożył do Komornika pismo z wnioskiem o zawiadomienie jego żony o zajęciu samochodów. Pismo to należy traktować jedynie jako nieudolną próbę przywrócenia terminu na wytoczenie powództwa ekscydencyjnego. Komornik nie zawiadomił powódki o zajęciu samochodów właśnie dlatego, że powódka z racji obecności przy zajęciu samochodu wiedziała o czynnościach podejmowanych przez komornika.

Jednocześnie wskazać należy, że dniem, w którym strona dowiedziała się o naruszeniu prawa jest dzień, w którym faktycznie dowiedziała się o zajęciu przedmiotu, nie ma znaczenia przy tym, czy o została o tym powiadomiona oficjalnie przez organ egzekucyjny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2007 r., V CSK 275/07, LEX nr 677785). Twierdzenie powódki, że formalne zawiadomienie jej przez komornika „pozwoliłoby na precyzyjne określenie daty od której należy liczyć termin na wniesienie powództwa” jest bezpodstawne i nieuprawnione w świetle tego, że wiedziała o zajęciu samochodów w dniu 6.06.2014 r.

Nie ma też żadnego znaczenia dla oceny wiedzy powódki o zajęciu ruchomości to, że nie została ona wskazana w protokole zajęcia. Nie może to rodzić skutków, jak chce powódka, w postaci uznania, że nie wiedziała ona o czynnościach podejmowanych przez komornika. Powódka, podobnie jak i pełnomocnik jej męża nie byli obecni przy spisaniu protokołu zajęcia - drugi samochód został zajęty w miejscu zamieszkania stron, gdzie nie było ani powódki ani pełnomocnika jej męża - stąd nie został wymienieni w tym protokole zajęcia.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka K. D. jako że twierdzenia strony pozwanej co do powzięcia przez powódkę już w dniu zajęcia wiedzy o zajęciu samochodów zostały udowodnione zgodnie z wnioskiem strony pozwanej, a nadto wniosek ten został zgłoszony po terminie.

Niezachowanie terminu z art. 841 § 3 k.p.c. jest samoistną podstawą do oddalenia powództwa bez konieczności badania czy zajęcie samochodów narusza prawa powódki w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c. Roszczenie ekscydencyjne ma bowiem charakter terminowy i wygasa po upływie miesiąca od powzięcia wiadomości o naruszeniu prawa, jest to przy tym termin prawa materialnego brany przez sąd pod uwagę z urzędu.

Z powyższych względów na podstawie wskazanego przepisu Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowiły przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zw. z art. 99 k.p.c.

(...) (...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)